

Мороз Людмила

кандидат філологічних наук, доцент,
завідувачка кафедри іноземних мов

Рівненського державного гуманітарного університету,
м. Рівне, Україна

ORCID: 0000-0002-2750-8694

e-mail: kafedrarshu@ukr.net

Пашко Ірина

старший вчитель Рівненського ліцею «Колегіум»,
м. Рівне, Україна

ORCID: 0009-0001-0485-3233

e-mail: pashko.iren.alex@gmail.com

Ковалюк Владислав

старший викладач кафедри іноземних мов
Рівненського державного гуманітарного університету,
м. Рівне, Україна

ORCID: 0000-0001-6419-7197

e-mail: ftalazol72@gmail.com

ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРНЕТ-БЛОГІВ У НАВЧАННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Анотація. У статті наводиться огляд робіт, присвячених дослідженню ефективності застосування інтернет-блогів у навчанні іноземних мов. Дано визначення інтернет-блогу. Наведено теоретичне обґрунтування застосування інтернет-блогів у освітньому контексті. Розглянуто результати наукових досліджень використання інтернет-блогів для підвищення культурологічної компетенції учнів. Розглянуто ефективність застосування інтернет-блогів для розвитку навичок читання та говоріння іноземною мовою. Автор проводить огляд різних досліджень, таких як дослідження культурологічного аспекту використання блогів, дослідження застосування блогів для спілкування мовою, що вивчається, а також як інструменту розвитку базових навичок, таких як говоріння і читання.

Наголошується, що використання блогів у навчанні іноземних мов сприяє набуттю культурологічних знань і дає можливість ближче познайомитися з культурою середовища мови, що вивчається. Дослідження свідчать, що учні через блоги набувають культурологічних знань і отримують можливість досліджувати культуру мови, що вивчається.

Водночас автор зазначає, що використання аудіоблогів істотних позитивних зрушень у плані підвищення швидкості мовлення, поліпшення вимови чи точності у думці зафіксовано не було. Дослідження підтверджують,

що використання блогів відіграє важливу роль у розвитку взаємодії між самими учнями, а також між викладачами та учнями.

Ключові слова: блог, відеоблог, аудіоблог, особистісно-орієнтований підхід, колаборативне навчання.

Постановка проблеми. Блоги в інтернеті стають дедалі популярнішим інструментом навчання іноземних мов. А втім, залишається досить багато питань, що стосуються шляхів інтеграції використання блогів у вже існуючих навчальних програмах і результатів наукових досліджень, присвячених питанням застосування блогів у навчанні. У цій статті ми розглянемо результати різних досліджень щодо використання блогів у процесі навчання іноземних мов.

Аналіз останніх досліджень з проблеми. Розробка теоретичних та практичних аспектів використання інтернет-блогів знайшла відображення у важливих працях провідних мовознавців ХХІ століття, а саме: Ендрі Якуметті, провідного лінгвіста, що займається соціальними та регіональними варіаціями у межах лінгвістичних систем, Сари Пасфілд-Неофіту, викладача з японознавства університету Монаш (Австралія), Раку Гудвіна-Джонса, спеціаліста з прикладної лінгвістики з університету Співдружності, Вірджинія, США та ін.

Мета статті – визначити ефективність застосування інтернет-блогів для вивчення іноземної мови.

Завдання: 1) дати визначення поняттю «інтернет-блог»; 2) здійснити огляд робіт, присвячених дослідженню застосування інтернет-блогів у навчанні іноземних мов; 3) дослідити, як блоги в інтернеті впливають на форми навчання іноземних мов; 4) обґрунтувати ефективність впровадження інтернет-блогів у процес викладання іноземних мов.

Виклад основного матеріалу дослідження. Блог – це сайт сторінка/ресурс або онлайн-журнал, опублікований у всесвітній мережі Інтернет для обговорень або для інформаційних цілей, публікації в якому розміщуються у зворотному хронологічному порядку. Читачі блогів можуть залишати коментарі та повідомлення автору блогу. У самому блозі можна розміщувати інтернет-посилання на інші ресурси або текстові публікації, які створюються окремими авторами, групами авторів або авторськими колективами. Блоги присвячуються будь-яким конкретним темам або питанням. Вони дозволяють блогерам налагодити соціальні зв'язки зі своїми читачами, не обмежуватися часом та місцем створення публікацій, а читачам блогів – висловлювати особисту думку про ті чи інші статті. Самі блоги можуть формуватися з відеоматеріалів (відеоблоги), аудіоматеріалів (аудіоблоги), фотографій (фотоблоги) та дуже коротких текстових публікацій (мікроблоги). Блоги, які використовуються як освітні ресурси, називаються освітніми блогами. Незважаючи на те, що спочатку блоги не були безпосередньо призначені для освітніх цілей, вони зацікавили викладачів іноземних мов завдяки тому, що дозволяють створювати електронні журнали, навіть не володіючи спеціальними знаннями з програмування

Прихильники конструктивістської теорії в освіті виступають за використання блогів у навчанні, оскільки блоги допомагають стимулювати взаємодію учнів, реалізувати принципи особистісно-орієнтованого підходу до навчання та ідею соціального навчання (Ferdig, 2007). Використовуючи блоги у навчанні іноземних мов, учні можуть застосовувати свої мовні знання в різних ситуаціях, обговорювати свою думку з іншими, переносити свої знання з однієї базової навички на інші та створювати середовище соціального навчання, що сприяє реалізації колаборативного навчання.

У цій статті ми наведемо огляд різних досліджень, зокрема використання блогів як культурологічного аспекту, дослідження застосування блогів для спілкування мовою, що вивчається, а також як інструменту розвитку базових навичок – говоріння і читання.

Культурологічний аспект. Використання блогів у навчанні іноземних мов сприяє набуттю культурологічних знань і дає можливість ближче познайомитися з культурою середовища мови, що вивчається. Дослідження засвідчують, що учні через блоги набувають культурологічних знань і отримують можливість досліджувати культуру мови. Наприклад, результати якісного дослідження колабораційного проєкту Spanish-American Telecollaboration, у процесі якого американські та іспанські студенти створювали блоги для міжкультурного обміну, переконують, що застосування методу комунікативних завдань у колабораційних проєктах сприяє ефективному вивченню іноземної мови та її культури (Lee, 2009). Крім того, блоги надають доступ до популярної культури. У цьому контексті було вивчено використання електронних засобів обміну інформацією студентами австралійського університету Монаш (Австралія), які вивчають іноземні мови (Lee, 2011). Результати дослідження підтверджують те, що блоги відкривають нові можливості для засвоєння мови, спілкування з носіями, занурення в популярну культуру та автентичний мовний матеріал. Врешті-решт, у дослідженні асинхронної комунікації Autonomy and Intercultural Competence з використанням блогів серед американських студентів старших курсів у контексті автономного навчання виявлено, що блоги створюють відмінні можливості для забезпечення автономії здобувачів освіти та сприяють розвитку кроскультурних компетенцій (Lee, 2011).

Взаємодія та комунікація. Дослідження показують, що використання блогів відіграє важливу роль у розвитку взаємодії між самими учнями, а також між викладачами та учнями. Зазначено, що цифрові середовища, як-от блоги та Вікіпедія стимулюють взаємодію та комунікативну практику серед учнів (Thome & Payne, 2005). Крім цього, як свідчать дослідження, використання блогів викладачами іноземних мов не тільки підвищує їхню мотивацію, а й дозволяє урізноманітнити дискусії, що проводяться під час навчального процесу (Hsu, 2009). І нарешті, дослідники, які вивчали стратегії взаємодії між викладачами і учнями, виявили позитивний вплив використання блогів на підвищення рівня можливостей для самовираження та самооцінювання учнів, а також на загальний прогрес навчання (Trajtemberg & Yiakoumetti, 2011).

Базові мовні навички. Дослідження використання блогів для розвитку навичок читання та письма підтверджують ефективність такого прийому в

навчанні. У дослідженні курсу німецької мови Die Unterrichtspraxis, спрямованого на розвиток мовних навичок, було зроблено висновок, що використання блогів водночас з іншими електронними засобами навчання, позитивно впливає на розвиток цих навичок (Rasmussen, 2011).

Навички говоріння. Значна кількість проведених досліджень про вплив практики використання блогів на розвиток навичок говоріння підтверджує те, що вони є ефективним інструментом для розвитку навичок мозкового штурму, самопрезентації та обміну інформацією. Саме тоді у процесі цих досліджень виявлено, що блоги ніяк не впливають на підвищення швидкості мови, точності у висловленні думок і правильності вимови. Наведено свідчення того, що використання блогів розвиває навички мозкового штурму, самопрезентації, оцінювання та обміну інформацією (Sun, 2009). У дослідженні Ю-Чі Суна вивчена ефективність тривалих усних виступів у голосових блогах на розвиток говоріння і зроблена суб'єктивна оцінка досягнутого прогресу учнями (Sun, 2009). Як результат, з одного боку, автор встановлено, що самі учні відчували прогрес у розвитку власних навичок говоріння. З іншого боку, автор зазначає, що суттєвих позитивних зрушень у плані підвищення швидкості мови, поліпшення вимови чи точності у висловлюваннях думок зафіксовано не було.

Навички читання. Дослідження щодо навичок читання вказують на те, що використання блогів сприяє позитивному сприйняттю навчального матеріалу, підвищенню активності в навчальних дискусіях, розвиває кругозір і навички критичного мислення. Однак існує відносно мало свідчень того, що блоги розвивають навички читання в учнів. Емпіричне дослідження, що проводилося серед школярів, під час якого вивчалися письмові відгуки на літературні твори, що публікуються учнями в блогах, свідчить про зростання їхнього інтересу до читання та роздумів над прочитаним (West, 2008).

Дослідження також вказують на те, що використання блогів підвищує грамотність та розвиває навички критичного мислення. У проєкті Talk back Project використовувалися блоги як дискусійне онлайн-середовище, що об'єднало учнів восьмого класу, їхніх батьків та вчителів-стажерів. Дослідник дійшов висновку, що блоги сприяли розвитку в учнів навичок критичного мислення, а також підвищення їх загального рівня традиційної та комп'ютерної грамотності (Witte, 2007).

Висновки і перспективи подальших розвідок. Впровадження блог-технологій в освітній простір, зокрема у процес викладання іноземних мов, сприяє ефективному вирішенню питань оптимізації організації навчального процесу. Це підтверджують як методичні публікації, так і різноманітні дослідження, проведені протягом останнього десятиліття. Створення мережевого контенту учнями є дуже важливою діяльністю, що вимагає його включення до навчальних програм та відведення додаткової кількості годин.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Ferdig, R. (2007). Editorial: Examining social software in teacher education. *Journal of Technology and Teacher Education*. Vol. 15(1), pp. 5–6.

Hsu, H. (2009). Preparing teachers to teach literacy in responsive ways that capitalize on students' cultural and linguistic backgrounds through weblog

technology. *Multicultural Education & Technology Journal*. Vol. 3(3), pp. 168–181.

Lee, L. (2009). Promoting intercultural exchanges with blogs and podcasting: A study of Spanish-American telecollaboration. *Computer Assisted Language Learning*. Vol. 22(5), pp. 425–443.

Lee, L. Blogging: Promoting learner autonomy and intercultural competence through study abroad. *Language Learning & Technology*, Vol. 15(3), pp. 87–109.

Pasfield-Neofitou, S. (2011). Online domains of language use: Second language learners' experiences of virtual community and Foreignness. *Language Learning & Technology*. Vol. 15(2), pp. 92–108.

Rasmussen, A. (2011). Siegfried the Dragonslayer meets the web: Using digital media for developing historical awareness and advanced language and critical thinking skills. *Die Unterrichtspraxis/Teaching German*. Vol. 44(2), pp. 106–115.

Sun, Y. (2009). Voice blog: An exploratory study of language learning. *Language Learning & Technology*. Vol. 13(2), pp. 8–103.

Thome, S., & Payne, J. (2005). Evolutionary trajectories, Internet-mediated expression, and language education. *CALICO journal*. Vol. 22(3), pp. 371–397.

Trajtemberg, C., & Yiakoumetti, A. (2011). Weblogs: A tool for EFL interaction, expression, and self-evaluation. *ELT Journal*. Vol. 65(4), pp. 437–445.

West, K. (2008). Weblogs and literary response: Socially situated identities and hybrid social languages in English class blogs. *Journal of Adolescent & Adult Literacy*. Vol. 51(7), pp. 588–598.

Witte, S. (2007). “That's online writing, not boring school writing”: Writing with blogs and the Talkback Project. *Journal of Adolescent & Adult Literacy*. Vol. 51(2), pp. 92–96.

USING OF INTERNET BLOGS IN FOREIGN LANGUAGE TEACHING

Liudmyla Moroz

Candidate of Philological Sciences, Associate Professor,
Professor, Head at the Department of Foreign Languages,
Rivne State University for the Humanities,
Rivne, Ukraine

ORCID: 0000-0002-2750-8694,
e-mail: kafedrarshu@ukr.net

Iryna Pashko

Senior Teacher at Rivne Lyceum «Colegium»,
Rivne, Ukraine

ORCID: 0009-0001-0485-3233,
e-mail: pashko.iren.alex@gmail.com

Vladyslav Kovaliuk

Senior Lecturer at the Foreign Languages Department,
Rivne State University for the Humanities,
Rivne, Ukraine

ORCID: 0000-0001-6419-7197,
e-mail:ftalazol72@gmail.com

Abstract. The article provides an overview of works devoted to research into the effectiveness of using Internet blogs in teaching foreign languages. The definition of an Internet blog is given. The article provides some theoretical justification for the use of Internet blogs in an educational context. The results of scientific research on the use of Internet blogs to improve the cultural competence of students, as well as the effectiveness of using Internet blogs for developing reading and speaking skills in a foreign language are considered. The author reviews various studies of blogs usage in cultural and communication aspects in the target language, as well as a tool for developing basic skills such as speaking and reading. It is worth noting that the small amount of research conducted on the impact of blogging on speaking skills indicates that it is an effective tool for developing brainstorming, self-presentation and information sharing skills. At the same time, the same studies found that blogs have no effect on improving speech fluency, accuracy in expressing thoughts and correct pronunciation.

It is emphasized that the use of blogs in teaching foreign languages contributes to the acquisition of cultural knowledge and makes it possible to become better acquainted with the culture of the language environment. Research shows that through blogs, students acquire cultural knowledge and have the opportunity to explore the culture of the target language.

At the same time, the author notes that when using audio blogs, there were no significant positive changes in terms of increasing speech fluency, improving pronunciation or accuracy in expressing thoughts. Research shows that the use of blogs plays an important role in promoting interaction among students themselves, as well as between teachers and students.

The implementation of blog technologies in the educational space, in particular in the process of teaching foreign languages, contributes to the effective solution of issues in optimizing of the educational process organization.

The creation of network content by students is a very important activity that requires its inclusion in educational programs and the allocation of an additional number of hours.

Key words: blog, video blog, audio blog, student-centered approach, collaborative learning.

Стаття надійшла до редакції 24.01.24 р.